33e jaar. — Nr 108. Donderdag 9 september 1886.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, 9 SEPTEMBER.

Godsdienst.

Wanneer de katholieke bladen de uitbreiding van het godsdienstig gevoel onder de werklieden, de vermeerdering der kristelijke liefde bij de meesters, aanprijzen als de bijzonderste hulpmiddelen tegen de werkmanskrisis, dan vinden de liberale bladen het goed daarmee den spot te drijven.

De heer de Laveleye, *vrijdenker*, heeft in de *Indépendance*, een vrijdenkersblad, merkwaardige artikels geschreven over de krisis. In zijn slotartikel geeft hij als redmiddels op :

4° Kosteloos en verplichtend onderwijs, sterkere *godsdienstige*, zedelijke en verstandelijke opvoeding voor de werklieden.

9° Eindelijk en vooral *geest van kristelijke liefde*, welke ons aanzet om alles aantenemen en in 't werk te stellen wat het lot van het volk kan verbeteren.

Wij vragen ons af wat de liberale bladen nu gaan doen met den heer de Laveleye en met de *Indépendance* ?

Zullen zij zeggen dat de vrijdenkende professor der Luiksche hoogschool een « volbloedig klerikaal » en het Brusselsche vrijdenkersblad « aan de papen verkocht » is ?

In alle geval is de aanduiding van die middelen, door eenen man als de heer de Laveleye, eene kostelijke bekentenis. Moge zij aan sommige godsdiensthaters de oogen openen !

Een koninklijk besluit van den 13 augustus verleent de decoratie van 2e klas voor lange en getrouwe diensten aan :

1° M. Martinus Castermans, oud 63 jaren, meester werkman bij M. Delville te Tongeren.

2° M. Hubert Mignolé, oud 69 jaren, leerlooyer ten dienste van M. Romain Claikens.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **Septembre** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 442 koeien, 58 kalveren, 42 schapen, 117 vette varkens, 1421 baggen en 179 loopers.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Brussel :

De hervorming van den *Moniteur* is eene besliste zaak : in het kort zal deze in de twee talen verschijnen en het niet officieel gedeelte zal worden afgeschaft.

— Het voornemen van Van der Smissen was altijd zijne openbare mandaten neder te leggen acht dagen voor zijne verschijning voor het assisenhof van Henegouwen.

Sommige personen vragen zich waarom hij nog zoo lang wacht. Wij meenen te weten dat Van der Smissen het billijk verlangen heeft van zooveel mogelijk, voor zijne nieuwe verschijning voor het gerecht, te vermijden dat hij in de kiesworsteling gemengd worde, die noodzakelijk zal ontstaan voor de keuze van zijnen opvolger.

Zoo is ten minste het gedacht dat hij zelf zou uitgedrukt hebben aan de personen die hem nog altijd in de gevangenis van St-Gillis gaan bezoeken. Onder deze bezoekers bevond zich eenige dagen geleden, de heer Somzé en een ander politiek man, die wij meenenden heer Systermans te zijn.

Als de heer Van der Smissen zijn ontslag van volksvertegenwoordiger geeft rond half-october, zal het tijdperk der kiezing samenvallen met de herneming der wetgevende werkzaamheden en de troonrede, wel te verstaan, indien de koning er in toestemt eene te houden.

Op bevel van den eersten voorzitter Jamar, van het beroepshof van Brussel, zullen de assisen der provincie Henegouwen, voor den vierden driemaandelijkschen zittijd, aanvangen de toekomende maand, in de eerste veertien dagen. De zaak Van der Smissen zal bij het begin van dien zittijd behandeld worden.

De zittijd der provincie Brabant zal geopend worden, zooals diegene van Antwerpen, in november, in de eerste veertien dagen dier maand ; de juiste dagteekeningen moeten naar het schijnt nog bepaald worden.

Het is de heer raadsheer Jules De Le Court die benoemd is om den vierden driemaandelijkschen zittijd der assisen van Brabant voor te zitten, en de raadsheer Lejeune om de assisen van Antwerpen voor te zitten gedurende den vierden zittijd.

De zaak Alfred De Fuisseaux, verzonden zooals men weet, naar het assisenhof van Antwerpen, evenals de zaak De Gand, De Lannoy-Dandelin, zal dus maar omtrent het midden of het einde van november kunnen opgeroepen worden. Men had gedacht eenen buitengewonen zittijd der assisen van Brabant in october te houden. Dat ontwerp is niet kunnen aangenomen worden.

— *Falleur en Schmidt.* — Ziehier eenig nieuws betreffende de veroordeelden in de zaak van den brand Baudoux :

Oscar Falleur en Xavier Schmidt zijn nog altijd in de gevangenis van Bergen. Zij onderstaan moedig en met groote onderwerping hunne gevangenisschap.

Tot het oogenblik waarop het verbrekingshof hunne voorziening zal onderzoeken, zullen zij niet als veroordeelden beschouwd worden. Dagelijks ontvangen zij hun voedsel uit de kantien, en zij mogen op den koer hunne pijp of eene cigaar gaan rooken.

Beiden brengen het grootste deel van den dag met lezen door. De bibliotheek van de gevangenis van Bergen is goed voorzien van hedendaagsche en belangwekkende boekwerken. De veroordeelden hebben al de boeken over reizen gelezen, onder anderen diegenen welke betrekking hebben op de ontdekkingen in Midden-Afrika.

Verscheide malen per week gaan hunne familieleden hen zien en eenige uren met hen doorbrengen. Zij worden in de spreekplaats gebracht waarzij van de bezoekers gescheiden zijn door een dubbel traliewerk. Het personeel van de gevangenis van Bergen is zeer goed ten opzichte der veroordeelden. De bestuurder, een braaf en zeer bereidwilligen man, gaat ze dikwijls in hunne cellen bezoeken. De heer Adr. Pecher, voorzitter van de bestuurcommissie der gevangenis, gaat zeer dikwijls met hen spreken.

Falleur en Schmidt hebben niets van hunne blijgeestigheid verloren. Falleur wacht met vertrouwen den uitslag van zijne voorziening af. Schmidt was gedurende verscheidene dagen na zijne veroordeeling zeer teneer geslagen, maar zijn kleingeestig karakter heeft weldra bovenhand genomen. Evenals zijn gezel Falleur heeft hij vertrouwen gekregen.

Het verbrekingshof zal hunne voorziening onderzoeken in de eerste dagen van november. De verdedigers twijfelen niet of de voorgewende middelen zullen aanvaard worden.

— *Het omgekeerde.* — De vaster Succi heeft aan sir John Goodely, van Londen, het gedacht gegeven van gedurende veertig dagen rosbifs en aardappelen te eten zonder ophouden. Geneesheeren zullen uitgenoodigd worden om dit reusachtig eetmaal bij te wonen, en de nieuwsgierigen zullen ook toegelaten worden.

Men meldt daarenboven uit Berlijn dat een kolonel der kurassiers gewed heeft in veertig dagen acht duizend glazen bier te drinken.

Als deze heeren dat wonder verrichten zal het ongetwijfeld uitzonderlijk heeten, maar het zou nog meer uitzonderlijk zijn van gedurende veertig dagen eenen Engelschman geen rosbif te zien eten en eenen Duitscher geen bier te zien drinken.

— *Alphabet van het lachen.* — De menschen die bij het lachen de letter A laten hooren, zijn oprecht, levendig en soms veranderlijk van aard.

Het lachen dat in E uitgaat is de koude en zwaarmoedige personen eigen.

Degene welke al lachende I laten hooren, zijn de kinderen, de eenvoudigen, de dienstwilligen, de toegenegenen, de blooden en de besluiteloozen.

Het uitspreken van O met te lachen, is het kenmerk van edelmoedigheid en koenheid.

Ontwijkt degenen die lachen in U. het zijn menschenhaters.

— De vliegen zijn eene nadeelige plaag voor het vee en voor de paarden ; het engelsch nieuwsblad « Live-Stock Journal » raadt, om de dieren van die lastige vijanden te bevrijden, ze 's morgens met het volgende vocht en door middel eener spons, te bestrijken : op twaalf liters water, een halve liter fenik zuur en een halve liter ijzerenzwavel zuur-zout.

In Spanje, waar de vliegen veel talrijker zijn als hier, gebruikt men een ander middel, dat nog beter baat, het is « laurier-olie, » waarmede men er de beesten en de lijst der stalramen en de deuren bestrijkt.

⁂ *In eene groote restaurant.* — De patroon van een restaurant wandelt in de zaal.

— Maar patroon, zegt een der klanten, ziet toch eens dat bielstuk, het is zoo hard dat ik het niet kan snijden !

— Garçon, roept de patroon, brengt eens een ander mes aan mijnheer !

⁂ Klepkens zat aan de statie te klappen met eenen heer.

— Maar, zegde hij, gij hebt nog een broeder mijnheer ?

— Ja, ik heb er een.

— Maar een ?

— Zeker maar een ; waarom vraagt gij dat ?

— Wel 'k vind dat aardig. Ik vroeg onlangs aan uwe zuster, hoeveel broeders zij had en ze zegde mij : twee.

BUITENLAND.

Nederland.

Als een bewijs hoe streng onze Pruisische naburen op den invoer van vreemde koopwaar letten, dient dat Zondag bij gelegenheid der St. Rosa kermis te Sittard alhier een Pruisische ambtenaar als burger verkleed, had postgevat nabij een koopman in schoenen, die zijn waar op de markt had uitgestald. Hij sloeg iedereen gade, die 1 paar schoen-of laarzen kocht, en toen eenigen met de nieuwe schoesels aan de voeten over de grenzen naar huis wandelden, moesten zij aan het kantoor te Wehr niet alleen inkomende rechten, maar nog 1 of 2 Thaler *Ordnungstraf* betalen.

Frankryk.

Uit Rijsel wordt bericht dat zes soldaten van het leger bij de krijgsoefeningen door zonnesteek gedood zijn, terwijl twee-en-twintig soldaten, insgelijks getroffen door den zonnesteek, naar het ziekenhuis zijn gebracht.

De minister van oorlog heeft aan de commandanten van de legerkorpsen eene nieuwe depeche gezonden waarin hun voorgeschreven wordt om de troepen, die voor de oefening zich op marsch moeten begeven, 's morgends zoo vroeg te laten vertrekken, dat zij voor acht ure in hunne kwartieren kunnen terug zijn. Voorts heeft de minister bepaald, dat 's namiddags de oefeningen moeten achterwege blijven.

Een en ander geldt slechts voor zoolang de tegenwoordige hitte duurt.

Nauwelijks is de jacht in Frankrijk open of van verschillige kanten worden reeds jammerlijk ongevallen gemeld.

Te Montbeliard (Doubs) heeft een bediende van het octrooi, Edelman genaamd, het leven verloren den dag van de opening der jacht, en zulks in zeer dramatische omstandigheden. Twee zijner vrienden, de gebroeders Sigmond, keerden van de jacht terug met ledige handen, de Edelman lachte hun uit, des te meer daar er overeengekomen was dat zij met hun drijven het geschoten wild zouden opgeeten hebben.

Om de jagers nog meer te plagen, bracht hij hun in zijn kantoor om op de register te toonen welke aanzienlijken voorraad er reeds binnengebracht was door andere jagers.

De broeders Sigmond hadden midderwijl plaats genomen op eenen stoel ; de jongste zat met 't geweer tusschen de beenen, de kolf op den grond rustende : de haan was in veiligheid gesteld.

Edelman, die tegenover hem gezeten was onderzocht het jachtgeweer, na eerst lachende gezegd te hebben dat zijn geweer niet dooden kon. Eensklaps ging het schot af en de octrooibediende storte ten gronde met de lading in het hoofd.

Sigmond poogde Edelman te been te krijgen, roepende : « Maar spreek dan toch ! Gij zijt immers niet dood.

Edelman was op den slag gedood.

Men oordeele over de wanhoop van den onvrijwilligen dader van dit ongeluk ; men had al de moeite der wereld om hem zijn wapen af te nemen, waarvan hij zich bedienen wilde tegen zich zelven.

Een expert, die het geweer onderzocht heeft, verklaarde dat het spel van dit geweer zoodanig zacht was dat het schot kon algaan niettegenstaande de haan in veiligheid gesteld was.

Het hazardspel in de parijsche clubs om geef geld heeft opnieuw de aandacht van den prefect van policie getrokken, zoodat er maatregelen daartegen genomen zijn, die ook van toepassing zullen wezen op de clubs enz. in de badplaatsen. Zoo heeft de bestuurder der algemeene veiligheid, de heer Levaillant, een circulaire tot de overheid in elke badplaats gericht, waarin gezegd wordt, dat de hazardspelen streng verboden worden. Er mag niet anders dan om contant geld gespeeld worden, zoodat het spelen met *fiches*, die geld vertegenwoordigden, niet meer mag worden toegelaten. Geen speler mag voortaan geld van den kassier van de cluk leenen. Verder worden een aantal hazardspelen als verboden opgenoemd, zooals : baccarat, trente-et-un, trente-et-quarante, lansquenet, chemin de fer, vingt-et-un, quinze.

Duitschland.

HET VROUWENHUIS VAN DEN SULTAN VAN ZANZIBAR.

Burdo, de gekende reiziger in Afrika, vertelt een treffend tooneel, dat wij om reden het te wijdloopig is, moeten verkorten.

Te midden van Zanzibar, dicht bij het paleis van den sultan, en uitzicht hebbende op de zee, ligt een gebouw met uitstekken en diepten, met vensters die met ijzer getralied zijn. Dat is het serail, waar de 250 vrouwen van den sultan zich dikwijls vervelen en wier grootste vermaak is naar de voorbijgangers, naar de blauwe zee, of naar de voorbijschuivende zeilen te zien.

Daar leefde in 1864, onder de regeering van Sard Medjid, de prinses Babi-Salima, zuster van den sultan. Babi-Salima was schoon, doch hare schoonheid bleef voor de oogen van het publiek stiptelijk verborgen. Indien zij uitging, was zij omringd van Janissaren en droeg daarenboven een langen mantel, die haar bedekte van het hoofd tot de voeten. Door de *bourko*, die zij op het hoofd droeg, zag men niets van haar dan hare schoone zwarte oogen.

Babi-Salima was in de leste dagen zeer droomend geworden : zij had het oog geslagen op een blonden Germaan, met lichtblauwe oogen ; op eenen avond dat zij alleen walde zijn, en het hoofd der Janissaren verwijderd had en aan den boord der schitterende zee zat, die door de avondzon met prachtige kleuren overgoten werd, gaf zij aan den jongen Duitscher heimelijk eene koordealeer, om het vrouwenhuis te beklimmen.

Ruter, zoo was de naam van den jongen koopman, kwam met haar overeen, bij gevaar van onder den kogel der Janissaren te vallen, of het hoofd afgeslagen te worden, Zanzibar te ontvluchten en naar het vaderland van den Duitscher te trekken. Die vlucht gelukte, en het koppeltje werd van en vrouw te Berlijn.

De sultan verklaarde Babi-Salima vervallen van alle rechten, verbeurde hare goederen en verloochende haar. De armoë kwam eerder dan men gedacht had en toen Ruter stierf, zat de prinses met een arm kind alleen in eene vreemde stad. Zij beriep zich op den sultan, zij beriep zich op den keizer, zij beriep zich op von Bismark — al te vergeefs !

Eindelijk door honger gedreven begon de moedige vrouw te werken, berduurde oostersche grondels, gaf les in het araabsch — kortom, zij won droog brood. Hoe dikwijls kwam haar in die armoe het prachtige Zanzibar voor den geest, met zijne palmen en bloemen !

Door onophoudelijk aandringen, werd haar zoon, toen hij de jaren bereikt had, in de militaire school van Potsdam opgenomen en verliet deze eindelijk met den graad van onderluitenant in 1884. Wat die arme moeder sedert haar vertrek uit Zanzibar geleden had was bloedig.

In 1885 verscheen de duitsche vloot voor Zanzibar, en nam de oostkust, tegenover die stad, in bezit. De sultan, aangemoedigd door Engeland, protesteerde, doch de kanselier toonde zijne gapende kanonnen en Sand-Bargash, de sultan, kon nu het eskader van uit zijn paleis zien. De duitsche admiraal Knorr kwam aan wal en ging met zijnen staf naar den vorst.

En wat eischte hij ?

« De keizer van Duitschland, mijn heer en meester, heeft mij gelast bij Uwe Hoogheid terug te voeren prinses Babi-Salima, uwe zuster, twintig jaar geleden met een zijner onderdanen getrouwd en onrechtveerdig van hare bezittingen beroofd. De wil mijns meesters is dat de prinses terugkeere in hare rechten en hare goederen en dat haar zoon, een duitsch officier, aan uw hof den rang herneme, die hem verschuldigd is. »

De sultan weigerde eerst, doch gaf eindelijk toe. Van de hoogte van het terras gaf de admiraal een signaal, en toen zag men van het admiraalschip eene witte gestalte aldalen, gevolgd door een schitterend officier. Dat was Babi-Salima en haar zoon.

Een-en-twintig jaar armoë en ballingschap hadden de schoone araabsche vrouwerg getroffen. Toen zij den voet op haren geboortegrond zette, die zoete gebalsemde lucht inademde, dat paleis, die boomen en muren terugzag, hief zij een weinig opgebeurd het hoofd op, terwijl al de zwarte gezichten voor haar bogen.

Toen zij het balkon en het venster weerzag, waar zij aleer woonde en die haar Ruter in aandenken brachten, zwommen hare oogen in tranen. Op dat oogenblik, en als het ware om haar te beloonen, hoorde zij zacht nevens haar zeggen.

« Steun op mij, moeder ; daar nadert de sultan en hij reikt u de open armen toe. »

Verwacht u er aan dat de zoon van Babi-Salima, de pruisische officier, een beter bemiddelaar zal zijn tusschen Pruisen en Zanzibar, dan wel de kanonnen van Krupp.

Politiek overzicht.

De czaar heeft geantwoord, op de vragen, hem door de hoofden van het bulgaarsch gouvernement gesteld.

Hij zegde dat Rusland niet voornemens is zich intemengen in de zaken van Bulgarie, en er dus geene spraak is van eene russische bezetting. Wat het zenden van eenen kommissaris betreft, zoolang prins Alexander in het land verblijft, kan er daar evenmin spraak van zijn. Moest er later een gezonden worden, zijn doel zou enkel zijn de Bulgaren aan te raden alle partijschap te laten varen.

Ziedaar het geruststellend antwoord van Rusland. Betgeen daarin treft, is de ondundelijkheid die er in heerscht. De czaar kan morgen het land in zijnen naam door eenen Rus doen besturen en al de vrijheden van het land afschaffen !

Niettemin hebben deze verzekeringen, hoe ondundelijk ook, de gemoederen eenigszins gekalmd. De prins heeft een bezoek gebracht aan het kamp en aan de kazernen en de troepen gerust gesteld over de inzichten van den czaar : « Hij is koppig, zegde Alexander, doch een eerlijk man, en zal u niet bedriegen. Hebt dus vertrouwen. Nu mag ik gerust heengaan : het welzijn van Bulgarie eischt dat ik vertrekke. »

De prins werd warm toegejuicht.

Het is zeker dat, voor de oogen der gansche wereld, zelfs voor die der Russen zelve de positie van den kleinen Alexander veel schitterender is dan die van zijnen grooten naamgenoot, den keizer van Rusland.

De vorst van Bulgarie gaat heen met de eer van den strijd en aanbeden van zijn volk. De czaar is thans geschandmerkt als een man zonder zedenoch eergevoel, als een tiran voor wien de wenschen eener gansche bevolking geene aandacht verdienen.

Wat Oostenryk en Duitschland betreft hunne gouvernementen zullen nog lang wachten vooraleer zich op te heffen van de schande, die hunne handelwijze in die zaak hen op de schouders geladen heeft.